

Il-Hamis, 23 ta' April 2009

Sistemi Intelligenti tat-Trasport fil-qasam tat-trasport bit-triq u għall-interkonnnessjonijiet ma' modi oħrajn ta' trasport *I**

P6_TA(2009)0283

Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tat-23 ta' April 2009 dwar il-proposta għal direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li tistabbilixxi qafas għall-varar ta' Sistemi Intelligenti tat-Trasport fil-qasam tat-trasport bit-triq u għall-interkonnnessjonijiet ma' modi oħrajn ta' trasport (COM(2008)0887 – C6-0512/2008 – 2008/0263(COD))

(2010/C 184 E/70)

(Proċedura ta' kodeċiżjoni: l-ewwel qari)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill (COM(2008)0887),
 - wara li kkunsidra l-Artikolu 251(2) u l-Artikolu 71(1) tat-Trattat KE, skont liema artikoli l-Kummissjoni ppreżentat il-proposta lill-Parlament (C6-0512/2008),
 - wara li kkunsidra l-Artikolu 51 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
 - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għat-Trasport u t-Turiżmu (A6-0226/2009),
1. Japprova l-proposta tal-Kummissjoni kif emendata;
 2. Jitlob lill-Kummissjoni biex terġa' tirreferi l-kwistjoni lill-Parlament jekk ikollha l-hsieb li temenda l-proposta b'mod sustanzjali jew tibdilha b'test ġdid;
 3. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

Il-Hamis, 23 ta' April 2009

P6_TC1-COD(2008)0263

Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fl-ewwel qari fit-23 ta' April 2009 bil-ħsieb tal-adozzjoni tad-Direttiva 2009/.../KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li tistabbilixxi qafas għall-varar ta' Sistemi Intelligenti tat-Trasport fil-qasam tat-trasport bit-triq u għall-interkonnnessjonijiet ma' modi oħrajn ta' trasport

(Test b'relevanza għaż-ŻEE)

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat li jstabbilixxi l-Komunità Ewropea u b'mod partikolari l-Artikolu 71(1) tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta tal-Kummissjoni ||,

Wara li kkunsidraw il-fehma tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew ⁽¹⁾,

Wara li kkunsidraw il-fehma tal-Kumitat tar-Regġuni ⁽²⁾,

Filwaqt li jaġixxu skont il-proċedura stipulata fl-Artikolu 251 tat-Trattat ⁽³⁾,

Billi:

- (1) Iż-żieda fit-trasport bit-triq marbut mat-tkabbir tal-ekonomija Ewropea u mal-htigijiet tal-mobbiltà taċ-ċittadini huwa kawża prinċipali taż-żieda dejjem akbar tal-kongestjoni tal-infrastruttura tat-toroq u l-konsum tal-enerġija, kif ukoll il-problemi ambjentali u soċjali.
- (2) Ir-rispons għal dawn l-isfidi maġġuri ma jstax ikun limitat għall-miżuri tradizzjonali fosthom, ta' min jinnota l-espansjoni tal-infrastruttura eżistenti tat-trasport bit-triq. L-innovazzjoni ser ikollha rwol ewlieni biex jinstabu soluzzjonijiet xierqa għall-Komunità.
- (3) **Is-Sistemi Intelligenti ta' Trasport (SIT) huma applikazzjonijiet avanzati li, mingħajr ma jinkorporaw l-informazzjoni nnifisha, għandhom l-għan li jaġhtu servizzi innovattivi dwar il-modi ta' trasport u l-gestjoni tat-traffiku u jippermettu lid-diversi utenti li jkunu mgħarrfa ahjar u li jaġhmlu użu aktar sikur, aktar koordinat u aktar intelligenti min-netwerks tat-trasport.**
- (4) L-applikazzjoni tat-teknoloġiji tal-informazzjoni u l-komunikazzjoni għas-settur tat-trasport bit-triq u l-interkonnnessjonijiet tiegħu ma' modi oħra ta' trasport (SIT) ser tagħti kontribut sinifikanti biex tittejjeb il-prestazzjoni ambjentali, l-effiċjenza, fosthom l-effiċjenza enerġetika, is-sikurezza u s-sigurtà tat-trasport bit-triq u l-mobbiltà tal-passiġġieri u l-merkanzija filwaqt li fl-istess ħin tiżgura l-funzjonament tas-suq intern u livelli oghla ta' kompetittività u impjiegi.
- (5) **Bosta applikazzjonijiet avanzati u mekkaniżmi Komunitarji ġew żviluppati għal modi differenti ta' trasport, bhat-trasport ferrovjarju (ERTMS u TAF-TSI), it-trasport fuq il-baħar miftuħ u foq mogħdijiet tal-ilma interni (LRITS, SafeSeaNet, VTMS, RIS), it-trasport bl-ajru (SESAR) u t-trasport fuq l-art, pereżempju, it-trasport tal-bhejjem.**
- (6) Żviluppi fl-applikazzjonijiet tat-teknoloġiji tal-informazzjoni u l-komunikazzjoni għal modi oħra ta' trasport għandhom issa jiġu riflessi fl-iżviluppi fis-settur tat-trasport bit-triq, b'mod partikolari bil-ħsieb li jiġu żgurati livelli ta' integrazzjoni bejn l-oqsma tat-trasport bit-triq u modi oħra ta' trasport.

⁽¹⁾ Opinjoni tat-13 ta' Mejju 2009 (għadha mhux ppublikata fil-ĠU).

⁽²⁾ ĠU C

⁽³⁾ Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew tat-23 April 2009.

Il-Hamis, 23 ta' April 2009

- (7) F'xi Stati Membri applikazzjonijiet nazzjonali ta' dawn it-teknoloġiji diġà qed jiġu varati fis-settur tat-trasport bit-triq, imma dan il-varar jibqa' frammentat u mhux koordinat u ma jistax jipprovdi l-kontinwità ġeografika tas-servizzi tas-SIT fil-Komunità kollha.
- (8) Biex ikun żgurat varar koordinat u effikaċi tas-SIT fi hdan il-Komunità kollha, għandhom jiddaħhlu speċifikazzjonijiet komuni. Għall-ewwel għandha tinghata prijorità lill-erba' oqsma ewlenin tal-iżvilupp u l-varar tas-SIT.
- (9) L-ispeċifikazzjonijiet komuni għandhom fost l-oħrajn iqisu u jibnu fuq l-esperjenza u r-riżultati li diġà nkisbu f'dan il-qasam, l-aktar fil-kuntest tal-inizjattiva Sikurezza-e ⁽¹⁾, immedija mill-Kummissjoni f'April 2002. Il-Forum tas-Sikurezza-e ġie stabbilit mill-Kummissjoni skont l-inizjattiva sabiex jippromwovi u jimplimenta aktar ir-rakkommandazzjonijiet biex issostni l-iżvilupp, il-varar u l-użu tas-sistemi tas-Sikurezza-e.
- (10) Vetturi li jithaddmu l-aktar għall-interess storiku tagħhom u li oriġinarjament ġew reġistrati u/jew mogħtija approvazzjoni tat-tip u/jew tqiegħdu fis-servizz qabel id-dhul fis-seħħ ta' din id-Direttiva u tal-miżuri implimentattivi tagħha, m'għandhomx jiġu effettwati mir-regoli u l-proċeduri stabbiliti f'din id-Direttiva.**
- (11) Is-SIT għandhom jibnu fuq sistemi interoperabbli ta' standards pubbliċi, disponibbli b'mod mhux diskriminatorji għall-fornituri kollha tal-applikazzjonijiet u s-servizzi u tal-utenti.
- (12) Jeħtieġ li fil-gejjieni tkun żgurata l-interoperabilità tal-applikazzjonijiet u tas-servizzi pprovduti mill-varar tas-SIT u li jkopru, fejn meħtieġ, il-kompatibilità b'lura tal-applikazzjonijiet u s-servizzi tas-SIT.**
- (13) Il-varar u l-użu tal-applikazzjonijiet u s-servizzi tas-SIT ser jinvolvi l-ipproċessar ta' *data* personali. Dan l-ipproċessar għandu jitwettaq skont ir-regoli Komunitarji, kif stabbiliti fost l-oħrajn, fid-Direttiva 95/46/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Ottubru 1995 dwar il-protezzjoni ta' individwi fir-rigward tal-ipproċessar ta' *data* personali u dwar il-moviment liberu ta' dik id-*data* ⁽²⁾ u fid-Direttiva 2002/58/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Lulju 2002 dwar l-ipproċessar tad-*data* personali u l-protezzjoni tal-privatezza fis-settur tal-komunikazzjoni elettronika ⁽³⁾.
- (14) Il-varar u l-użu tal-applikazzjonijiet u s-servizzi tas-SIT, u speċjalment tal-informazzjoni tat-traffiku u l-ivvjaġġar, għandu jinvolvi l-ipproċessar tad-*data* dwar it-toroq, it-traffiku u l-ivvjaġġar li tagħmel parti minn dokumenti miżmuma minn entitajiet tas-settur pubbliku tal-Istati Membri. Dan l-ipproċessar u l-użu għandu jitwettaq skont ir-regoli tal-Komunità, kif stipulati fid-Direttiva 2003/98/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Novembru 2003 dwar l-użu mill-ġdid ta' informazzjoni tas-settur pubbliku ⁽⁴⁾.
- (15) Id-Direttiva 2007/46/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽⁵⁾ tistabbilixxi kwadru għall-approvazzjoni ta' vetturi bil-mutur (motorizzati) u l-karrijiet tagħhom, u ta' sistemi, komponenti u unitajiet tekniċi separati maħsuba għal tali vetturi, filwaqt li d-Direttivi 2002/24/KE ⁽⁶⁾ u 2003/37/KE ⁽⁷⁾ tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill għandhom x'jaqsmu mal-approvazzjoni tat-tip ta' vetturi motorizzati b'żewġ jew tlett roti u tratturi agrigoli jew tal-forestrija, il-karrijiet tagħhom u l-makkinarju li jinġibed u li jista' jinbidel rispettivament. Ghalkemm id-dispożizzjonijiet f'dawn id-Direttivi jkopru t-tagħmir relatat mas-SIT installat fil-vetturi, ma japplikawx għat-tagħmir u s-software tas-SIT tal-infrastruttura esterna tat-toroq, li għandhom b'hekk jiġu koperti bi proċeduri nazzjonali tal-approvazzjoni tat-tip.

⁽¹⁾ http://www.esafetysupport.org/download/European_Commission/048-esafety.pdf

⁽²⁾ ĠU L 281, 23.11.1995, p. 31.

⁽³⁾ ĠU L 201, 31.7.2002, p. 37.

⁽⁴⁾ ĠU L 345, 31.12.2003, p. 90.

⁽⁵⁾ ĠU L 263, 9.10.2007, p. 1.

⁽⁶⁾ ĠU L 124, 9.5.2002, p. 1.

⁽⁷⁾ ĠU L 171, 09.07.2003, p. 1.

Il-Hamis, 23 ta' April 2009

- (16) Għall-applikazzjonijiet u s-servizzi tas-SIT li jehtieġu garanziji ta' hin u pożizzjonament preċiżi, għandhom jintużaw infrastrutturi li jiddipendu mis-satelliti jew kwalunkwe teknoloġija li tipprovdi livell ekwivalenti ta' preċiżjonijiet ⁽¹⁾ **bhall-Komunikazzjoni ta' Distanza Qasira Dedicata (DSRC)**.
- (17) Il-partijiet konċernati ewlenin bhal ma huma l-fornituri tas-servizzi tas-SIT, l-assocjazzjonijiet tal-utenti tas-SIT, l-operaturi tat-trasport u tal-facilitajiet, rappreżentanti tal-industrija tal-manifattura, l-imsiehba soċjali, l-assocjazzjonijiet tal-professjonisti u l-awtoritajiet lokali għandhom ikollhom il-possibbiltà li jagħtu pariri lill-Kummissjoni dwar l-aspetti kummerċjali u tekniċi tal-varar tas-SIT fi hdan il-Komunità.
- (18) Il-miżuri mehtieġa għall-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva għandhom jiġu adottati skont id-Deciżjoni tal-Kunsill 1999/468/KE tat-28 ta' Ġunju 1999 li tipprovdi l-proċeduri għall-eżerċizzju tas-setgħat tal-implimentazzjoni konferiti fuq il-Kummissjoni ⁽²⁾.
- (19) Partikolarment il-Kummissjoni għandha tiġi awtorizzata tadotta miżuri dwar l-emendi għall-Annessi u l-miżuri li jistipulaw speċifikazzjonijiet aktar dettaljati għall-iżvilupp, l-implimentazzjoni u l-użu tas-SIT interoperabbli. Billi daww il-miżuri huma ta' ambitu ġenerali u huma mfassla sabiex jemendaw l-elementi mhux essenzjali ta' din id-Direttiva, fost l-oħrajn billi jissupplimentawha b'elementi ġodda mhux essenzjali, għandhom jiġu adottati skont il-proċedura regolatorja bi skrutinju prevista fl-Artikolu 5a tad-Deciżjoni 1999/468/KE.
- (20) Sabiex jiġi żgurat approċċ koordinat, il-Kummissjoni għandha tiżgura koerenza bejn l-attivitajiet tal-kumitat stabbilit b'din id-Direttiva u daww tal-Kumitat stabbilit bid-Direttiva 2004/52/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-29 ta' April 2004 dwar l-interoperabilità ta' sistemi elettronici dwar taxxi tat-toroq fil-Komunità ⁽³⁾, il-Kumitat stabbilit bir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru. 3821/85 *tal-20 ta' Diċembru 1985* dwar apparat ta' reġistrazzjoni għat-trasport bit-triq ⁽⁴⁾, u l-Kumitat *imsemmi fid-Direttiva 2007/46/KE* tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta' Settembru 2007 li tistabbilixxi kwadru għall-approvazzjoni ta' vetturi bil-mutur [motorizzati] u l-karrijiet tagħhom, u ta' sistemi, komponenti u unitajiet tekniċi separati maħsuba għal tali vetturi ⁽⁵⁾.
- (21) Ladarba l-ghanijiet ta' din id-Direttiva, jiġifieri li jiżgura it-tnedija u l-użu koordinat tas-SIT interope-rabbli madwar il-Komunità kollha, ma jistax jinkiseb biżżejjed mill-Istati Membri u jista' għalhekk, minhabba l-iskala u l-effetti tiegħu, jinkiseb aħjar fil-livell Komunitarju, il-Komunità tista' tadotta miżuri, skont il-prinċipju tas-sussidjarjetà kif stabbilit fl-Artikolu 5 tat-Trattat. Skont il-prinċipju tal-proporzjonalità kif stipulat f'dak l-Artikolu, din id-Direttiva ma tmurx lil hinn minn dak li hu mehtieġ sabiex jinkisbu daww l-ghanijiet,

ADOTTAW DIN ID-DIRETTIVA:

Artikolu 1

Suġġett u ambitu

Din id-Direttiva tistabbilixxi qafas għall-varar koordinat **u koerenti** u l-użu tas-SIT, **inklużi SIT interope-rabbli**, fi hdan il-Komunità u l-iżvilupp tal-ispeċifikazzjonijiet mehtieġa għal dak il-ghan.

Għandha tappplika għas-SIT **kollha għall-vjaġġaturi, għall-vetturi u l-infrastruttura u l-interazzjoni tagħhom** fil-qasam tat-trasport bit-triq **inkluż it-trasport urban**, u l-interkonnessjonijiet ma' modi oħra ta' trasport.

L-applikazzjoni ta' din id-Direttiva u tal-miżuri msemmija fl-Artikolu 4 għandha tkun bla ħsara għar-rewiżiti tal-Istati Membri marbuta mal-ordni pubbliku u s-sigurtà pubblika.

⁽¹⁾ Ara r-Regolament (KE) Nru 1/2005 tal-Kunsill, (ĠU L 3, 5.1.2005, p. 1) u r-Regolament (KE) Nru 683/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, (ĠU L 196, 24.7.2008, p. 1).

⁽²⁾ ĠU L 184, 17.7.1999, p. 23.

⁽³⁾ ĠU L 166, 30.4.2004, p. 124.

⁽⁴⁾ ĠU L 370, 31.12.1985, p. 8.

⁽⁵⁾ ĠU L 263, 9.10.2007, p. 1.

Il-Hamis, 23 ta' April 2009

Artikolu 2

Definizzjonijiet

Għall-finijiet ta' din id-Direttiva, għandhom japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

- (a) "Sistemi Intelligenti tat-Trasport (SIT)" tfisser sistemi, li jużaw teknoloġiji tal-informazzjoni u l-komunikazzjoni, b'sostenn għat-trasport bit-triq (fosthom l-infrastruttura, il-vetturi u l-utenti) **u l-ġestjoni tat-traffiku** u għall-interkonnessjonijiet ma' modi oħra tat-trasport, **fosthom l-ghoti ta' biljetti interoperabbli u multimodali**;
- (b) "interoperabbiltà" tfisser il-kapaċità tas-sistemi, u tal-proċessi tan-negozju li dawn is-sistemi jissejju fuqhom, biex jiskambjaw id-*data* u jaqsmu l-informazzjoni u l-għarfien;
- (c) "applikazzjoni tas-SIT" tfisser strument operattiv għall-applikazzjoni tas-SIT;
- (d) "servizzi tas-SIT" tfisser l-użu ta' applikazzjoni tas-SIT f'qafas organizzattiv u operattiv definit sew bl-għan li jikkontribwixxi għas-sikurezza tal-utenti, l-effiċjenza, il-kumdità u/jew il-faċilitazzjoni jew is-sostenn tal-operat tat-trasport u l-ivvjaġġar;
- (e) "fornitur tas-servizzi tas-SIT" tfisser kwalunkwe fornitur ta' servizz tas-SIT, kemm jekk pubbliku jew privat;
- (f) "utent tas-SIT" tfisser kwalunkwe utent tal-applikazzjonijiet jew is-servizzi tas-SIT fosthom il-vjaġġaturi, **utenti vulnerabbli tat-triq**, l-utenti u l-operaturi tat-trasport bit-triq, il-manigġers tal-flotot u l-operaturi tas-servizzi tal-emergenza;
- (g) "apparat nomadiku" tfisser biċċa tagħmir tal-komunikazzjoni jew tal-informazzjoni li tista' titqiegħed go vettura minn sewwieq biex tintuża waqt is-sewqan, bħal telefon ċellulari, sistema tan-navigazzjoni jew kompjuter portabbli personali;
- (h) "pjattaforma" tfisser ambjent inklussiv funzjonali, tekniku u operattiv li jippertmetti l-varar, il-forniment jew l-esplotazzjoni tal-applikazzjonijiet u s-servizzi tas-SIT;
- (i) **"utenti vulnerabbli tat-trasport" tfisser min jagħmel użu mit-triq mingħajr vettura bil-mutur, bħal pereżempju n-nies mexjin fit-triq, iċ-ċiklisti, kif ukoll is-sewwieqa tal-muturi u l-persuni b'diżabilità jew persuni b'mobilità limitata;**
- (j) **"il-livell minimu tal-applikazzjonijiet u s-servizzi tas-SIT" tfisser il-livell bażiku tal-applikazzjonijiet u s-servizzi tas-SIT, li huma elementi indispensabbli tan-Netwerk Trans-Ewropew tat-Trasport (TEN-T).**

Artikolu 3

Varar tas-SIT

1. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw il-varar koordinat u l-użu tal-applikazzjonijiet u s-servizzi tas-SIT interoperabbli **effettivi** fil-Komunità.
2. **Fejn possibbli, l-Istati Membri għandhom jiżguraw il-kompatibilità ma' apparat aktar qadim tal-applikazzjonijiet u tas-servizzi tas-SIT fil-Komunità.**
3. L-Istati Membri għandhom mod partikolarment:
 - (a) jiżguraw li *data* rilevanti tat-trasport bit-triq, li tkun affidabbli u aġġornata regolarment, tkun disponibbli għall-utenti tas-SIT u għall-fornituri tas-servizzi tas-SIT;

Il-Hamis, 23 ta' April 2009

- (b) jiżguraw li *data* dwar it-traffiku u l-ivvjaġġar bit-triq u l-informazzjoni rilevanti oħra tkun tista' tiġi skambjata bejn iċ-ċentri kompetenti tal-informazzjoni u l-kontroll tat-traffiku fir-reġjuni differenti jew fl-Istati Membri differenti;
- (c) ***l-applikazzjoni tas-SIT għall-modi kollha ta' trasport u għall-interkonnessjonijiet ta' bejniethom, biex jiġi żgurat livell għoli ta' integrazzjoni bejn il-modi kollha tat-trasport;***
- (d) jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jintegraw is-sistemi tas-SIT tas-sikurezza u relatati mas-sigurtà fil-vetturi u fl-infrastruttura tat-toroq u biex jiżviluppaw interkonnessjonijiet bejn il-magni u l-bniedem (HMI), partikolarment għall-apparat nomadiku;
- (e) jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jintegraw l-applikazzjonijiet tas-SIT, li jinvolvu l-iskambju tal-informazzjoni u l-komunikazzjoni bejn il-vetturi u l-infrastruttura tat-toroq fi hdan pjattaforma wahda;
- (f) jevitaw il-ħolqien ta' frammentazzjoni u ta' nuqqas ta' kontinwità ġeografika.**

4. Għall-finijiet tal-applikazzjonijiet u s-servizzi tas-SIT li jeħtieġu servizzi globali, kontinwi u garanziji ta' hin u pożizzjonament preċiżi, għandhom jintużaw infrastrutturi li jiddipendu mis-satelliti jew kwalunkwe teknoloġija li tipprovdi livell ekwivalenti ta' preċiżjoni ***bħad-DSRC***.

5. Meta jadottaw il-miżuri previsti fil-paragrafi 1 u 2 l-Istati Membri għandhom ***jirrikjedu konformità mal-prinċipji stipulati fl-Anness I.***

6. L-Istati Membri għandhom iqisu l-partikularitajiet morfoloġiċi ta' reġjuni li jkun u iżolati ġeografikament u d-distanzi li jridu jiġu koperti biex jintlahqu, u jagħmlu eċċezzjoni, jekk ikun meħtieġ, għall-prinċipju tar-relazzjoni bejn in-nefqa u l-effiċjenza msemmi fl-Anness I.

Artikolu 4

Speċifikazzjonijiet

1. Il-Kummissjoni għandha tiddefinixxi speċifikazzjonijiet għall-varar u użu tas-SIT, fl-oqsma ta' prijorità li ġejjin:

- (a) l-użu ottimali tad-*data* tat-toroq, it-traffiku u l-ivvjaġġar;
- (b) kontinwità tas-servizzi tas-SIT tal-immaniġġjar tat-traffiku u l-merkanzija fil-kurituri Ewropej tat-trasport u fil-konurbanazzjonijiet;
- (c) sikurezza u sigurtà fit-toroq;
- (d) integrazzjoni tal-vetturi fl-infrastruttura tat-trasport.

(2) **Il-Kummissjoni għandha tiddefinixxi l-ispeċifikazzjonijiet għall-varar u l-użu tal-livell minimu tal-applikazzjonijiet u s-servizzi tas-SIT, b'mod partikolari fl-oqsma li ġejjin:**

- (a) ***l-għoti ta' servizzi ta' tagħrif dwar it-traffiku u l-ivvjaġġar f'hin reali fl-UE kollha;***
- (b) ***id-data u l-proċeduri għall-għoti ta' servizzi ta' tagħrif universali minimi dwar it-traffiku bla hłas;***
- (c) ***l-introduzzjoni armonizzata tal-eCall fl-Ewropa kollha;***
- (d) ***miżuri xierqa dwar postijiet sikuri ta' parkeġġ għat-trakkijiet u l-vetturi kummerċjali u dwar parkeġġ ikkontrollat b'mod telematiku u sistemi ta' riservazzjoni.***

Il-Hamis, 23 ta' April 2009

3. *Il-Kummissjoni għandha tiddefinixxi l-ispeċifikazzjonijiet mehtieġa għall-varar u l-użu tas-SIT, lil hinn mil-livell minimu tal-applikazzjonijiet u s-servizzi għall-bini u ż-żamma kofinanzjati mill-Komunità tan-Netzwerk trans-Ewropew tat-toroq (TERN).*
4. *L-ispeċifikazzjonijiet għandhom ikunu konformi mal-prinċipji stipulati fl-Anness I u għandhom ikun fihom tal-anqas l-elementi prinċipali stipulati fl-Anness II.*
5. *Sabiex jiġu garantiti l-interoperabilità u t-taqsim tal-passiv, il-Kummissjoni għandha tikkomplementa, fejn jinhtieġ, l-elementi ewlenin stipulati fl-Anness II, bi speċifikazzjonijiet dwar l-ippjanar, l-implimentazzjoni u l-użu operattiv tas-servizzi tas-SIT u għandha tistipula l-kontenut tas-servizzi u tal-obbligi tal-fornituri tas-servizz.*
6. *L-ispeċifikazzjonijiet għandhom jiddeterminaw ukoll il-kundizzjonijiet li fihom l-Istati Membri jistgħu, flimkien mal-Kummissjoni, jimponu regoli addizzjonali għall-forniment ta' dawn is-servizzi fit-territorju kollu tagħhom, jew f'parti minnu.*
7. *Il-miżuri msemmija fil-paragrafi 1 sa 6, imfassla biex jemendaw l-elementi mhux essenzjali ta' din id-Direttiva billi jissupplimentawha għandhom jiġu adottati skont il-proċedura regolatorja bi skrutinju msemmija fl-Artikolu 9(3).*
8. *Il-Kummissjoni għandha tagħmel evalwazzjoni xierqa tal-impatt qabel l-adozzjoni tal-ispeċifikazzjonijiet imsemmija fil-paragrafi 5 u 6.*
9. *Prinċipji addizzjonali u/jew elementi ewlenin tal-ispeċifikazzjonijiet mhux previsti f'din id-Direttiva għandhom jiżiedu mal-Anness I u/jew II, skont il-proċedura msemmija fl-Artikolu 251 tat-Trattat.*

Artikolu 5

Approvazzjoni tat-tip tal-infrastuttura tat-toroq relatata mat-tagħmir u s-sofwer tas-SIT

1. *Fejn mehtieġ minhabba l-effiċjenza, fosthom għar-raġunijiet tal-effiċjenza tal-enerġija, tas-sikurezza jew is-sigurtà, jew tal-protezzjoni ambjentali, it-tagħmir u s-sofwer tal-applikazzjonijiet tas-SIT li jaqgħu 'l barra mill-ambitu tad-Direttivi 2002/24/KE, 2003/37/KE u 2007/46/KE, għandu jkollhom l-approvazzjoni tat-tip qabel jibdew jintużaw.*
2. *Għat-tagħmir u l-applikazzjonijiet tas-sofwer tas-SIT imsemmija fil-paragrafu 1, l-ispeċifikazzjonijiet relevanti dwar ir-responsabilità għandhom ikunu komunikati lill-entitajiet nazzjonali responsabbli għall-approvazzjoni tat-tip għat-tagħmir tas-SIT u tal-applikazzjonijiet tas-sofwer koperti minn din id-Direttiva.*
3. *L-Istati Membri għandhom jinnotifikaw lill-Kummissjoni liema huma l-entitajiet nazzjonali responsabbli għall-approvazzjoni tat-tip tat-tagħmir u l-applikazzjonijiet tas-sofwer tas-SIT inkluża l-akkreditazzjoni tal-fornituri tal-applikazzjonijiet tas-sofwer tas-SIT koperti b'din id-Direttiva. Il-Kummissjoni għandha tgħaddi dik l-informazzjoni lill-Istati Membri l-oħra.*
4. *L-Istati Membri kollha għandhom jirrikonoxxu l-approvazzjonijiet tat-tip mahruġa mill-entitajiet nazzjonali tal-Istati Membri l-oħrajn imsemmija fil-paragrafu 3.*
5. *It-tagħmir u s-sofwer tas-SIT jistgħu jitqiegħdu fis-suq u jidhlu fis-servizz biss jekk, meta jiġu installati u mizmuma kif jixraq u użati għall-iskop li huma mahsuba għalih, ma jaqgħdux is-saħħa u s-sikurezza tal-persuni utal-ambjent, skont il-leġiżlazzjoni tal-Komunità, u, fejn ikun il-każ, il-proprjetà fil-periklu.*

Il-Hamis, 23 ta' April 2009

6. *Ghandu jkun presunt li t-tagħmir u s-softwer tas-SIT jilhaq l-ispeċifikazzjonijiet adottati kif previsti fl-Artikolu 4 jekk ikunu konformi mal-istandards rilevanti nazzjonali jew Ewropej, fejn ikunu disponibbli, f'konformità mad-Direttiva 98/34/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta' Ġunju 1998 li tistipula proċedura għall-għoti ta' tagħrif fil-qasam tal-istandards tekniċi u r-regolamenti u r-regoli dwar is-servizzi tas-Socjetà tal-Infurmazzjoni ⁽¹⁾.*

Artikolu 6

Kumitat għall-istandards u r-regolamenti tekniċi

Fejn Stat Membru jew il-Kummissjoni jqisu li l-istandards imsemmija fl-Artikolu 5(6) ma jilhqax għal kollox l-ispeċifikazzjonijiet adottati kif previst fl-Artikolu 4, l-Istat Membru konċernat jew il-Kummissjoni għandhom jinfurmaw lill-Kumitat Permanenti mwaqqaf mill-Artikolu 5 tad-Direttiva 98/34/KE, u jagħtu r-raġunijiet. Il-Kumitat għandu jagħti opinjoni b'urgenza.

Filwaqt li tqis l-opinjoni tal-Kumitat, il-Kummissjoni għandha tinnotifika lill-Istati Membri dwar jekk dawk l-istandards għandhomx jitnehhew mill-komunikazzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 5 ta' din id-Direttiva.

Artikolu 7

Regoli dwar il-privatezza, is-sigurtà u l-użu mill-ġdid tal-infurmazzjoni

1. *L-Istati Membri għandhom jiżguraw li **l-għbir, il-hażna** u l-ipproċessar ta' *data* personali fil-kuntest tat-thaddim tas-SIT jitwettaq skont ir-regoli Komunitarji li jipproteġu l-libertajiet u d-drittijiet fundamentali tal-individwi, l-aktar id-Direttivi 95/46/KE u 2002/58/KE.*

2. *Sabiex tkun żgurata l-privatezza, għandu jkun inkoraġġit l-użu ta' *data* anonima, fejn xieraq, għat-twettiq ta' applikazzjoni u/jew servizz tas-SIT.*

3. *Id-data personali għandha tkun ipproċessata biss safejn meħtieġ biex tintuża applikazzjoni u/jew servizz tas-SIT.*

4. *Meta jkunu involuti kategoriji speċjali ta' *data* msemmeja fl-Artikolu 8 tad-Direttiva 95/46/KE, din id-data għandha tiġi pproċessata biss meta s-suġġett tad-data espliċitament jagħti l-kunsens tiegħu b'mod mġharraf għall-ipproċessar ta' dik id-data.*

5. *■ L-Istati Membri għandhom jiżguraw li d-*data* u r-reġistri tas-SIT jiġu protetti kontra l-abbuż, fosthom l-aċċess illegali, tibdil jew telf u ma jistgħux jintużaw għal skopijiet oħra għajr dawk imsemmija fid-Direttiva.*

6. *Għandha tapplika d-Direttiva 2003/98/KE.*

■

Artikolu 8

Programmazzjoni

1. *Il-Kummissjoni għandha theggi programm ta' *hidma* annwali fuq il-bażi tal-elementi ewlenin stipulati fl-Anness II, għall-ewwel darba mhux aktar tard minn ... (*)*

⁽¹⁾ ĠU L 204, 21.7.1998, p. 37.

(*) Tliet xhur mid-dhul fis-seħħ ta' din id-Direttiva.

Il-Hamis, 23 ta' April 2009

2. *Il-Kummissjoni għandha tqis ir-riżultati tal-hidma tal-kumitati stabbiliti f'konformità ma' atti Komunitarji oħra rigward l-oqsma differenti tas-SIT, fosthom il-Grupp Konsultattiv Ewropew dwar is-SIT imsemmi fl-Artikolu 10.*

3. *Il-Kummissjoni għandha, bil-koperazzjoni mill-qrib mal-Istati Membri, tiżgura l-konsistenza u l-komplementarjetà generali tal-użu tas-SIT ma' politika, programmi u azzjonijiet Komunitarji rilevanti oħra.*

4. *Il-Kummissjoni għandha tikkopera b'mod attiv mal-istrutturi tal-istandardizzazzjoni Ewropej u internazzjonali dwar id-dispożizzjonijiet stipulati fl-Annessi I u II.*

5. *Il-Kummissjoni għandha taġixxi f'konformità mal-proċedura regolatorja msemmija fl-Artikolu 9(2) għall-iskopijiet ta':*

(a) *l-adozzjoni u l-modifika tal-programmi ta' hidma annwali;*

(b) *id-determinazzjoni tal-oqsma ta' prijorità għall-koperazzjoni internazzjonali.*

Il-programm ta' hidma annwali u l-oqsma ta' prijorità għall-koperazzjoni internazzjonali għandhom ikunu ppubblikati fil-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.

6. *f'konformità mal-proċedura regolatorja bi skrutinju msemmija fl-Artikolu 8, il-Kummissjoni għandha, sa mhux aktar tard minn ... (*), tadotta programm ta' hidma b'għanijiet u dati ta' skadenza għall-implimentazzjoni tal-elementi ewlenin stipulati fl-Anness II.*

Artikolu 9

Kumitat

1. *Il-Kummissjoni għandha tiġi assistita minn kumitat msejjaħ il-Kumitat Ewropew għas-SIT, magħmul mir-rappreżentanti tal-Istati Membri u ppreśedut minn rappreżentant tal-Kummissjoni.*

2. *Fejn issir referenza għal dan il-paragrafu, għandhom japplikaw l-Artikoli 5 u 7 tad-Deciżjoni 1999/468/KE, filwaqt li jitqiesu d-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 8 tagħha.*

Il-perjodu stipulat fl-Artikolu 5(6) tad-Deciżjoni 1999/468/KE għandu jkun stabbilit għal tliet xhur.

3. *Fejn issir referenza għal dan il-paragrafu għandhom japplikaw l-Artikolu 5a(1) sa (4) u l-Artikolu 7 tad-Deciżjoni 1999/468/KE, filwaqt li jitqiesu d-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 8 tagħha.*

Artikolu 10

Grupp Konsultattiv Ewropew għas-SIT

1. *Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi Grupp Konsultattiv Ewropew għas-SIT biex jagħtiha pariri dwar l-aspetti tan-negozju u tekniċi tal-varar tas-SIT fil-Komunità kollha. Il-grupp għandu jkun magħmul minn rappreżentanti ta' livell għoli mis-setturi rilevanti tal-fornituri tas-servizzi tas-SIT, l-assocjazzjonijiet tal-utenti, l-operaturi tat-trasport u tal-facilitajiet, l-industrija tal-manifattura, is-sieħba soċjali, l-assocjazzjonijiet tal-professjonisti, l-awtoritajiet lokali u fora rilevanti oħra.*

2. *Il-Kummissjoni għandha tiżgura li r-rappreżentanti tal-Grupp Konsultattiv Ewropew tas-SIT ikunu kompetenti u li l-Grupp jinkludi rappreżentanza adegwata minn dawk is-setturi tal-industrija u minn dawk l-utenti affettwati minn miżuri li jistgħu jiġu proposti mill-Kummissjoni taħt din id-Direttiva.*

(*) *Sitt xhur mid-dhul fis-seħħ ta' din id-Direttiva.*

Il-Hamis, 23 ta' April 2009

3. **Il-Grupp Konsultattiv Ewropew tas-ITS għandu jiġi kkonsultat biex jagħti opinjoni teknika dwar l-abbozzar tal-ispeċifikazzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 4.**

4. **Ix-xogħol tal-Grupp Konsultattiv Ewropew tas-SIT għandu jsir b'mod trasparenti.**

Artikolu 11

Rappurtar

1. L-Istati Membri għandhom jipprezentaw lill-Kummissjoni sa mhux aktar tard minn ... (*) rapport dettaljat dwar l-attivitajiet u l-proġetti nazzjonali tagħhom dwar l-oqsma prijoritarji stipulati fl-Artikolu 4(1) u li jkun fih tal-anqas l-informazzjoni stipulata fl-Anness III.

2. L-Istati Membri għandhom jipprovdu lill-Kummissjoni sa mhux aktar tard minn ... (**) il-pjani tagħhom għall-azzjonijiet nazzjonali tas-SIT matul il-hames snin ta' wara u li jkun fihom tal-anqas l-informazzjoni stipulata fl-Anness III.

3. L-Istati Membri għandhom jirrapportaw kull sena minn hemm 'il quddiem dwar il-progress li jkun sar fl-implimentazzjoni ta' dawn il-pjani.

4. Il-Kummissjoni għandha tirrapporta kull sitt xhur lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill **dwar il-progress li jkun sar fl-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva, flimkien ma' analiżi dwar it-tħaddim tar-regoli stipulati fl-Annessi I u II, u għandha tevalwa l-ħtieġa ta' emendar ta' din id-Direttiva.**

Il-Kummissjoni għandha tirrapporta kull sitt xhur lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill b'mod partikolari dwar is-sitwazzjoni rigward finanzjament u, jekk ikun meħtieġ, il-Kummissjoni għandha tagħmel proposta dwar l-iffinanzjament tal-implimentazzjoni tal-livell minimu tal-applikazzjonijiet u s-servizzi tas-SIT.

Artikolu 12

It-traspożizzjoni

1. L-Istati Membri għandhom idahhlu fis-seħh il-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi meħtieġa għall-konformità ma' din id-Direttiva sa mhux aktar tard minn ... (**). Huma għandhom jikkomunikaw minnufih lill-Kummissjoni t-test ta' dawk id-dispożizzjonijiet u tabella ta' korrelazzjoni bejn dawk id-dispożizzjonijiet u din id-Direttiva.

Meta l-Istati Membri jadottaw dawn id-dispożizzjonijiet, għandu jkun fihom referenza għal din id-Direttiva jew għandhom ikunu akkumpanjati b'tali referenza fl-okkażjoni tal-pubblikazzjoni uffiċjali tagħhom. L-Istati Membri għandhom jiddeterminaw kif trid issir din ir-referenza.

2. L-Istati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni t-test tad-dispożizzjonijiet ewlenija tal-liġi nazzjonali li huma jadottaw fil-qasam kopert b'din id-Direttiva.

Artikolu 13

Dhul fis-seħh

Din id-Direttiva għandha tidhol fis-seħh fl-ghoxrin jum wara l-pubblikazzjoni tagħha f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.

(*) Sitt xhur mid-dhul fis-seħh ta' din id-Direttiva.

(**) Sentejn mid-dhul fis-seħh ta' din id-Direttiva.

(***) **12-il xahar** mid-dhul fis-seħh ta' din id-Direttiva.

Il-Hamis, 23 ta' April 2009

Artikolu 14

Destinatarji

Din id-Direttiva hi indirizzata lill-Istati Membri.

Magħmul fi ||,

Ghall-Parlament Ewropew
Il-President

Ghall-Kunsill
Il-President

ANNEX I

PRINĊIPJI TAL-VARAR KIF IMSEMMIJIN FL-ARTIKOLU 3

L-ghażla u l-varar tal-applikazzjonijiet u s-servizzi tas-SIT għandhom ikun msejsa fuq evalwazzjoni tal-htigijiet, u għandha tirrispetta l-prinċipji li ġejjin:

- (a) effikaċja – il-kapaċità li taġmel kontribut ta' għajbi lejn is-soluzzjoni tal-isfidi prinċipali li jaffettwaw it-trasport bit-triq fl-Ewropa (pereżempju li titnaqqas il-konġestjoni, it-tnaqqis tal-emissjonijiet, it-titjib tal-effiċjenza tal-enerġija, il-ksib ta' livelli oghla ta' sikurezza u sigurtà u l-indirizzar tal-kwistjonijiet relatati mal-vulnerabilità tal-utenti tat-triq);
- (b) effiċjenza tan-nefqa – il-proporzjon tan-nefqa f'relazzjoni mar-rizultati f'dak li għandu x'jaqsam mal-ilhiq tal-għanijiet;
- (c) il-kontinwità ġeografika – il-kapaċità li jkunu żgurati, minghajr intoppi, is-servizzi **fil-Komunità kollha** u fil-fruntieri esterni ta' għajbi, b'mod partikolari fit-TEN-T;
- (d) interoperabbiltà – il-kapaċità tas-sistemi li jiskambjaw id-data u li jippermettu l-qsim tal-informazzjoni u t-tagħrif;
- (e) livell ta' maturità – il-livell tal-iżvilupp;
- (f) *intermodalità - iċ-ċaqliq ta' għajbi ta' merkanzija fuq it-toroq għajbi għajbi bi vjaġġi qosra fuq il-baħar, bil-ferrovija, b'mogħdijiet tal-ilma interni jew b'taħlita ta' metodi ta' trasport, fejn il-vjaġġi bit-triq ikunu kemm jista' jkun effiċjenti.*

ANNEX II

ELEMENTI PRINĊIPALI TAL-ISPEĊIFIKAZZJONIJIET IMSEMMIJIN FL-ARTIKOLU 4

(1) Użu ottimali tad-*data* tat-toroq, it-traffiku u l-ivvjaġġar

L-ispeċifikazzjonijiet għal użu ottimali tad-*data* tat-toroq, it-traffiku u l-ivvjaġġar għandhom jinkludu dan li ġej:

- (a) id-definizzjoni tar-rekwiżiti meħtieġa biex l-informazzjoni f'hin reali dwar it-traffiku u l-ivvjaġġar tkun preċiża u disponibbli bejn il-konfini għall-utenti tas-SIT, partikolarment:
- id-disponibbiltà tad-*data* preċiża dwar it-toroq pubbliċi u t-traffiku f'hin reali użata għall-informazzjoni f'hin reali dwar it-traffiku u l-ivvjaġġar lill-fornituri tas-servizzi tas-SIT;
 - il-faċilitazzjoni tal-iskambju elettroniku bejn l-awtoritajiet rilevanti pubbliċi u l-partijiet konċernati u l-fornituri rilevanti tas-servizzi tas-SIT, bejn il-konfini;
 - l-aġġornar immedjat tad-*data* dwar it-toroq pubbliċi u t-traffiku użata għall-informazzjoni f'hin reali dwar it-traffiku u l-ivvjaġġar mill-awtoritajiet pubbliċi rilevanti u mill-partijiet konċernati;
 - l-aġġornar immedjat, mill-fornituri tas-servizzi tas-SIT, tal-informazzjoni f'hin reali dwar it-traffiku u l-ivvjaġġar;
- (b) id-definizzjoni tar-rekwiżiti meħtieġa għall-għbir mill-awtoritajiet pubbliċi rilevanti tad-*data* dwar it-toroq u t-traffiku (fosthom, pereżempju, l-pjanti taċ-ċirkolazzjoni tat-traffiku, ir-regolamenti tat-traffiku u r-rottot rakkommandati, speċjalment għall-vetturi kbar tal-merkanzija) u għall-forniment tagħhom lil fornituri tas-servizzi tas-SIT, partikolarment:
- id-disponibbiltà, għall-fornituri tas-servizzi tas-SIT, tad-*data* dwar it-toroq pubbliċi u t-traffiku (fosthom, pereżempju l-pjanti taċ-ċirkolazzjoni tat-traffiku, ir-regolamenti tat-traffiku u r-rottot rakkommandati) li tkun ingābret mill-awtoritajiet pubbliċi rilevanti;
 - il-faċilitazzjoni tal-iskambju elettroniku bejn l-awtoritajiet rilevanti pubbliċi u l-fornituri tas-servizzi tas-SIT;
 - l-aġġornar immedjat tad-*data* dwar it-toroq pubbliċi u t-traffiku (fosthom il-pjanti taċ-ċirkolazzjoni tat-traffiku, ir-regolamenti tat-traffiku u r-rottot rakkommandati) mill-awtoritajiet pubbliċi rilevanti;
 - l-aġġornar immedjat tas-servizzi u l-applikazzjonijiet tas-SIT permezz ta' din id-*data* dwar it-toroq pubbliċi u t-traffiku mill-fornituri tas-servizz tas-SIT;
- (c) id-definizzjoni tar-rekwiżiti meħtieġa biex id-*data* dwar it-toroq pubbliċi u t-traffiku użata għall-mapep diġitali preċiżi u disponibbli għall-produtturi tal-mapep diġitali u għall-fornituri tas-servizzi, partikolarment:
- id-disponibbiltà tad-*data* dwar it-toroq pubbliċi u t-traffiku użata għall-mapep diġitali għall-produtturi tal-mapep diġitali u għall-fornituri tas-servizzi;
 - il-faċilitazzjoni tal-iskambju elettroniku bejn l-awtoritajiet pubbliċi rilevanti u l-partijiet konċernati u l-produtturi privati tal-mapep diġitali u l-fornituri;
 - l-aġġornar immedjat tad-*data* dwar it-toroq pubbliċi u t-traffiku għall-mapep diġitali mill-awtoritajiet pubbliċi rilevanti u mill-partijiet konċernati;
 - l-aġġornar immedjat tal-mapep diġitali mill-produtturi tal-mapep diġitali u mill-fornituri tas-servizzi;
- (d) id-definizzjoni tar-rekwiżiti minimi għall-forniment b'xejn tal-“messagġi universali dwar it-traffiku” lill-utenti kollha tat-toroq, kif ukoll tal-kontenut tagħhom, partikolarment:
- l-użu ta' lista standard ta' avvenimenti tat-traffiku marbuta mas-sikurezza (“messagġi universali dwar it-traffiku”) li għandhom jiġu kkomunikati lill-utenti tas-SIT mingħajr hlas;
 - il-kompatibbiltà ta' u l-integrazzjoni tal-“messagġi universali dwar it-traffiku” fis-servizzi tas-SIT għall-informazzjoni f'hin reali dwar it-traffiku u l-ivvjaġġar.

Il-Hamis, 23 ta' April 2009

- (2) Il-kontinwità tas-servizzi tas-SIT tal-immaniġġjar tat-traffiku u l-merkanzija fil-kurituri Ewropej tat-trasport u fil-konurbanazzjonijiet

L-ispeċifikazzjonijiet għall-kontinwità u l-interoperabbiltà tas-servizzi tal-immaniġġjar tat-traffiku u l-merkanzija u fil-kurituri Ewropej tat-trasport u fil-konurbanazzjonijiet għandhom jinkludu:

- (a) id-definizzjoni tar-rekwiżiti minimi/mehtieġa għall-kontinwità tas-servizzi tas-SIT għall-merkanzija u l-passiġġieri tul il-kurituri tat-trasport u fil-modi differenti, partikolarment:

— il-faċilitazzjoni tal-iskambju elettroniku tad-*data* dwar it-traffiku u l-informazzjoni min-naħa għall-ohra tal-fruntieri, mir-regjuni, jew iż-zoni urbani u interurbani bejn iċ-ċentri rilevanti tal-informazzjoni/kontroll tat-traffiku,

— l-użu ta' flussi standardizzati tal-informazzjoni jew l-interkonezzjonijiet tat-traffiku bejn iċ-ċentri rilevanti tal-informazzjoni/kontroll tat-traffiku;

- (b) id-definizzjoni tal-miżuri mehtieġa għall-użu tat-teknoloġiji innovattivi tas-SIT (l-Apparati għall-Identifikazzjoni tal-Frekwenza tar-Radju (RFID) **id-DSRC**, jew il-Galileo/Egnos) fir-realizzazzjoni tal-applikazzjonijiet tas-SIT (speċjalment l-ittraċċar u l-lokalizzar tal-merkanzija matul il-vjaġġ tagħha u fil-modi kollha) għal-logistika tat-trasport tal-merkanzija (Merkanzija-e), partikolarment:

— id-disponibbiltà tat-teknoloġiji rilevanti tas-SIT għal u l-użu tagħhom mill-iżviluppaturi tal-applikazzjonijiet tas-SIT;

— l-integrazzjoni tar-riżultati tal-lokalizzazzjoni (permezz, per eżempju, tar-RFID **id-DRSC** u/jew tal-Galileo/EGNOS) fiċ-ċentri u l-ghodod tal-immaniġġjar tat-traffiku;

- (c) id-definizzjoni tal-miżuri mehtieġa għall-iżvilupp tal-istruttura tas-SIT għall-mobbiltà urbana fosthom approċċ integrat u multimodali għall-ippjanar tal-ivvjaġġar, id-domanda għat-trasport u l-immaniġġjar tat-traffiku, partikolarment:

— id-disponibbiltà tat-trasport pubbliku, l-ippjanar tal-ivvjaġġar, id-domanda għat-trasport, id-*data* dwar it-traffiku u d-*data* tal-ipparkjar għaċ-ċentri urbani tal-kontroll;

— il-faċilitazzjoni tal-iskambju tad-*data* elektronika bejn iċ-ċentri urbani differenti tal-kontroll għat-trasport pubbliku u privat u bejn il-modi kollha possibbli ta' trasport;

— l-integrazzjoni tad-*data* u l-informazzjoni kollha rilevanti fi struttura waħda;

- (d) id-definizzjoni tal-miżuri mehtieġa sabiex jiġi żgurati servizzi tas-SIT mingħajr xkiel fil-Komunità u mal-fruntieri esterni tagħha.**

- (3) Sikurezza u sigurtà fit-toroq

L-ispeċifikazzjonijiet tal-applikazzjonijiet tas-SIT għas-sikurezza u s-sigurtà fit-toroq għandhom jinkludu dan li ġej:

- (a) id-definizzjoni tal-miżuri mehtieġa għall-introduzzjoni armonizzata tas-Sejha-e pan-Ewropea, fosthom:

— id-disponibbiltà tad-*data* mehtieġa tas-SIT fil-vetturi biex tiġi skambjata;

— id-disponibbiltà għaċ-ċentri (tas-salvataġġ) tat-tagħmir mehtieġ fl-infrastruttura tat-toroq (Punti tal-Aċċess għas-Servizz Pubbliku) biex jirċievu d-*data* mibgħuta mill-vetturi;

— il-faċilitazzjoni tal-iskambju tad-*data* elektronika bejn il-vetturi u iċ-ċentri (tas-salvataġġ) tal-infrastruttura tat-toroq (Punti tal-Aċċess għas-Servizz Pubbliku);

- (b) id-definizzjoni tal-miżuri mehtieġa biex jiżguraw is-sikurezza tal-utenti tat-toroq fir-rigward tal-HMI fil-vetturi tagħhom u l-użu tal-apparat nomadiku, kif ukoll tas-sigurtà tal-komunikazzjonijiet mill-vetturi;

- (c) id-definizzjoni ta' miżuri biex tkun garantita s-sikurezza tal-utenti vulnerabbli tat-triq permezz tas-sistemi ta' ġestjoni tal-mobbiltà għall-fornituri tas-servizzi u tal-utenti fir-rigward tat-thaddim tas-Sistemi tal-Assistenza Avanzata fis-Sewqan (ADAS) u l-HMI;**

- (d) id-definizzjoni tal-miżuri mehtieġa biex jiżguraw is-sigurtà u l-kumdità tal-utenti vulnerabbli tat-toroq fl-applikazzjonijiet kollha tas-SIT;

Il-Hamis, 23 ta' April 2009

(e) id-definizzjoni tal-miżuri meħtieġa biex jiġu pprovduti postijiet sikuri għall-ipparkjar għat-trakkijiet u l-vetturi kummerċjali u s-sistemi tal-ipparkjar u r-riżervazzjoni bbażati fuq is-SIT, partikolarment:

- id-disponibbiltà ta' biżżejjed faċilitajiet għall-ipparkjar;
- id-disponibbiltà ta' informazzjoni dwar l-ipparkjar fit-toroq għall-utenti;
- il-faċilitazzjoni tal-iskambju tad-*data* elettronika bejn is-siti tal-ipparkjar fit-toroq, iċ-ċentri u l-vetturi;
- l-integrazzjoni tat-teknoloġiji rilevanti tas-SIT kemm fil-vetturi u fil-faċilitajiet tal-ipparkjar fit-toroq biex tiġi aġġornata l-informazzjoni dwar l-ispazji tal-ipparkjar disponibbli għal raġunijiet ta' riżervazzjoni.

(4) Integrazzjoni tal-vetturi fl-infrastruttura tat-trasport

L-ispeċifikazzjonijiet għas-SIT għall-integrazzjoni tal-vetturi fl-infrastruttura tat-trasport għandhom jinkludu dan li ġej:

(a) id-definizzjoni tal-miżuri meħtieġa sabiex jiġu integrati l-applikazzjonijiet differenti tas-SIT fi pjattaforma miftuħa fil-vetturi, imsejsa partikolarment fuq:

- l-identifikazzjoni tar-rekwiżiti għat-thaddim tal-applikazzjonijiet tas-SIT eżistenti jew pjanati;
- id-definizzjoni ta' struttura ta' sistema miftuħa li tiżgura l-interoperabbiltà/interkonnnessjoni mas-sistemi u l-faċilitajiet tal-infrastruttura;
- l-integrazzjoni tal-applikazzjonijiet tas-SIT godda fil-futur jew aġġornati b'manjiera "qabbad u uża" fi pjattaforma miftuħa fil-vetturi;
- l-użu tal-*proċessi ta' istandardizzazzjoni* għall-adozzjoni tal-istruttura, u l-ispeċifikazzjonijiet miftuħa fil-vetturi;

(b) id-definizzjoni tal-miżuri meħtieġa sabiex jinġib aktar 'il quddiem l-iżvilupp u l-implimentazzjoni tas-sistemi kooperattivi (infrastruttura tal-vetturi), partikolarment:

- il-faċilitazzjoni tal-iskambju tad-*data* u l-informazzjoni bejn vettura u oħra, bejn il-vetturi u l-infrastruttura u bejn infrastruttura u infrastruttura;
- id-disponibbiltà għall-partijiet rispettivi (vetturi jew infrastruttura tat-toroq) tad-*data* jew l-informazzjoni rilevanti biex tiġi skambjata;
- l-użu ta' format standardizzat tal-messaġġi għal dan l-iskambju tad-*data* bejn il-vetturi u l-infrastruttura;
- id-definizzjoni ta' infrastruttura tal-komunikazzjoni għal kull tip ta' skambju ta' *data* u taġħrif bejn vettura u oħra, bejn il-vetturi u l-infrastruttura u bejn infrastruttura u infrastruttura;
- ***id-definizzjoni ta' qafas regolatorju dwar l-interkonnnessjoni bejn il-bniedem u l-magna (HMI) biex jindirizza l-kwistjonijiet ta' responsabilità u jipprovdri aġġustament aktar kredibbli tal-fatturi ta' sikurezza funzjonali tas-SIT fir-rigward tal-imġieba tal-bniedem;***
- l-użu ta' proċessi tal-istandardizzazzjoni għall-adozzjoni tal-istrutturi rispettivi.

Il-Hamis, 23 ta' April 2009

ANNEX III

LINJI GWIDA GHAL KONTENUT TAR-RAPPORTI DWAR L-AZZJONIJIET NAZZJONALI TAS-SIT IMSEMMIJA FL-ARTIKOLU 11

- (1) Ir-rapporti fir-rigward tal-oqsma prijoritarji stipulati fl-Artikolu 4(1) ipprovduti mill-Istati Membri skont l-Artikolu 11 għandhom ikopru l-livell nazzjoanli. Madankollu jistgħu jiġu estiżi għal-livell reġjonali u/jew lokali magħżul, jekk rilevanti.
- (2) Ir-rapport li għandu jiġi pprovdut skont l-Artikolu 11(1) għandu jinkludi, mill-anqas, l-informazzjoni li ġejja:
 - (a) l-istrateġija nazzjonali attwali fir-rigward tas-SIT;
 - (b) l-għanijiet tagħha u r-raġunijiet li ssejset fuqhom;
 - (c) deskrizzjoni fil-qosor tal-istat tal-kundizzjonijiet tal-varar tas-SIT u tal-qafas;
 - (d) oqsma prijoritarji tal-azzjonijiet attwali u l-miżuri marbuta magħhom;
 - (e) indikazzjoni dwar kif din l-istrateġija u dawn l-azzjonijiet jew miżuri ssostnu l-varar koordinat u interoperabbli tal-applikazzjonijiet tas-SIT u l-kontinwità tas-servizzi fil-Komunità (ara l-Artikolu 4(1)).
- (3) Ir-rapport li għandu jiġi pprovdut skont l-Artikolu 11(2) għandu jinkludi, tal-anqas, l-informazzjoni li ġejja:
 - (a) l-istrateġija nazzjonali fir-rigward tas-SIT, fosthom l-għanijiet tagħha;
 - (b) deskrizzjoni dettaljata kundizzjonijiet tal-varar tas-SIT u tal-qafas;
 - (c) l-oqsma pjanati ta' prijorità għall-azzjonijiet u l-miżuri relatati, fosthom indikazzjoni dwar kif dawn jindirizzaw l-oqsma ta' prijorità stipulati fl-Artikolu 4(1);
 - (d) dettalji dwar l-implimentazzjoni tal-azzjonijiet attwali u pjanati fir-rigward ta'
 - L-istrumenti,
 - Ir-riżorsi,
 - Il-konsultazzjoni u l-partijiet konċernati attivi,
 - L-istadji ewelieni,
 - Il-monitoraġġ.